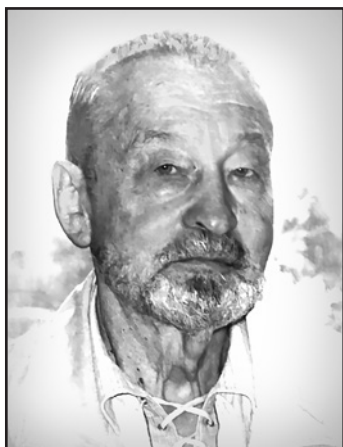

ПАМ'ЯТІ

ГЕРОЛЬДА ОЛЕКСАНДРОВИЧА АНЦЕЛЕВИЧА

(07.07.1929—09.12.2024)

9 грудня 2024 р. відійшов у Вічність український вчений, кандидат юридичних наук, професор, капітан I рангу Анцелевич Герольд Олександрович.

Герольд Олександрович народився 7 липня 1929 року в м. Хабаровську в сім'ї військовослужбовця. Мріяв стати моряком, тому після закінчення семи класів у 1944 р. вступив до Одеської школи юнг. Через рік завершив навчання й розпочав омріяну діяльність: понад п'ять років працював матросом, кочегаром і машиністом на торговельних судах Чорноморського пароплавства.

Упродовж 1950 — 1987 рр. Г.О. Анцелевич служив у Військово-морському флоті СРСР, вийшов у відставку в званні капітана I рангу.

За час роботи на торговельних судах і служби на військових кораблях взяв участь у навколосвітній подорожі через Панамський канал, ходив навколо Європи, до Індонезії, побував у портах більш ніж двадцяти країн світу. Був учасником експедицій на науково-дослідних судах у Середземному та Чорному морях.

У 1970 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1973 р. йому було присвоєне вчене звання доцента, а у 2006 р. — звання професора.

З 1993 р. по 1996 р. Герольд Олександрович працював радником з питань міжнародного морського права в Національному агентстві морських досліджень та технологій при Кабінеті Міністрів України (агентство було центральним органом державної виконавчої влади) й активно брав участь у формуванні Концепції проекту Національної програми досліджень та використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну й інших районів Світового океану на період до 2000 року (далі — Національна програма), яку було затверджено Указом Президента України у грудні 1993 року.

Національна програма вирізнялася масштабністю як за задумом, так і за реалізацією. Герольд Олександрович не лише координував впровадження правових проектів у межах цієї програми, зосереджуючи свої зусилля на науково-організаційній діяльності та розробленні засад національної правової системи регулювання морегосподарської діяльності, використання ресурсів Азово-Чорно-

Учасники міжвідомчого круглого столу «Міжнародне морське право та практика його застосування Україною», який проведено за ініціативи кафедри міжнародного права Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі (Київ, борт теплохода «Богдан Хмельницький», 2010 р.). На фото по центру — Г.О. Анцелевич серед знаних юристів-міжнародників і фахівців морської діяльності (В.Ф. Антипенко, А.І. Дмитрієв, А.С. Мацко, О.О. Мережко, В.І. Муравйов, Л.Д. Тимченко, Т.Р. Короткий, О.А. Щипцов)

морського басейну й інших районів Світового океану, а й активно займався теоретичними та прикладними дослідженнями у межах трьох взаємопов'язаних напрямів: міжнародних норм, господарського права та міжнародних угод.

На початку нового етапу вивчення грязьового вулканізму Чорного моря, яке здійснювалося під керівництвом академіка НАН України Є.Ф. Шнюкова, Герольд Олександрович безпосередньо брав активну участь у розробленні теоретичних засад міжнародно-правового регулювання діяльності науково-дослідних суден України під час забезпечення ними морських геологічних експедиційних досліджень.

Г.О. Анцелевич вів активну наукову й громадську діяльність, його доробок у сфері міжнародного морського права визнаний вітчизняною та світовою науковою спільнотою і має практичне значення й застосування.

Як визнаного фахівця з міжнародного морського права з багаторічним досвідом і ґрунтовними знаннями, Г.О. Анцелевича було запрошено на посаду арбітра в Морську арбітражну комісію при Торгово-промисловій палаті України; також він був експертом Договірної-правового департаменту Міністерства закордонних справ України з питань Азово-Чорноморського басейну.

З 1996 р. по 2020 р. Герольд Олександрович працював викладачем у закладах вищої освіти на посадах доцента й професора. У 1998 р. він очолив кафедру міжна-

родного права Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі, яка була ініціатором проведення циклу тематичних семінарів і круглих столів «Міжнародне морське право та практика його застосування Україною».

Його наукові досягнення втілено в численних друкованих працях, монографіях, підручниках і навчально-методичних посібниках, зокрема таких: «Сучасне міжнародне морське право та практика його застосування Україною», «Міжнародно-правовий режим використання науково-дослідних суден», «Антарктика: історія, сучасність, перспективи», «Морепоплавання: міжнародно-правові аспекти» та ін.

Ми щиро сумуємо з приводу непоправної втрати цього непересічного викладача. Протягом багатьох років він своїм прикладом заохочував до наукової праці студентів й окреслював їм орієнтири наукових цілей; сіяв добре та вічне у душі кожної людини. Студенти щиро поважали професора Г.О. Анцелевича за уважне ставлення до їхніх прагнень і переконань, делікатність і скромність, розуміння та мудру підтримку.

Герольд Олександрович був талановитим науковцем, людяним і толерантним керівником, доброзичливою людиною, завжди готовою прийти на допомогу. Він прожив довге, яскраве й насичене подіями життя, залишивши по собі щедрі плоди добрих справ.

Світла пам'ять про видатного дослідника проблем міжнародного морського права Герольда Олександровича Анцелевича назавжди зберігатиметься в наших серцях.

О.А. Щипцов, О.О. Щипцов